Objekt-Orienteret Programmering Funktioner

Aslak Johansen asjo@mmmi.sdu.dk Peter Nellemann pmn@mmmi.sdu.dk

September 20, 2024

Part 0: Funktioner i Matematik

Funktioner i Matematik ⊳ Definition

En udregning der tager noget:

- ► Input: En række af navngivne parametre der tildeles værdier.
- ► Output: En enkelt værdi.

Hver værdi er et tal.

Funktioner i Matematik ⊳ Definition

En udregning der tager noget:

- ► *Input*: En række af navngivne parametre der tildeles værdier.
- ► Output: En enkelt værdi.

Hver værdi er et tal.

Vi siger at funktionen *mapper* inputtet til outputtet, eller at funktionen repræsenterer en *mapping* fra input til output.

Lineære funktioner er funktioner der tager formen:

$$f(x) = a \cdot x + b \tag{1}$$

Lineære funktioner er funktioner der tager formen:

$$f(x) = a \cdot x + b \tag{1}$$

En konkret lineær funktion erstatter a og b i (1) med specifikke værdier:

$$f(x) = 2 \cdot x + 1$$

Lineære funktioner er funktioner der tager formen:

$$f(\mathbf{x}) = \mathbf{a} \cdot \mathbf{x} + \mathbf{b} \tag{1}$$

En konkret lineær funktion erstatter a og b i (1) med specifikke værdier:

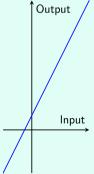
$$f(x) = 2 \cdot x + 1$$
Output
Input

Lineære funktioner er funktioner der tager formen:

$$f(x) = a \cdot x + b \tag{1}$$

En konkret lineær funktion erstatter a og b i (1) med specifikke værdier:

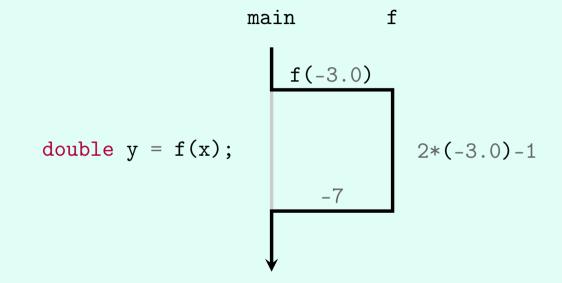


```
double f (double x) {
   return 2*x-1;
}

for (double x=-3; x<=3; x+=0.5) {
   double y = f(x);
   Console.WriteLine("f("+x+") = "+y);
}</pre>
```

```
double f (double x) {
                                                      f(-3.0) = -7.0
                                                      f(-2.5) = -6.0
 return 2*x-1;
                                                      f(-2.0) = -5.0
}
                                                      f(-1.5) = -4.0
                                                      f(-1.0) = -3.0
for (double x=-3 ; x<=3 ; x+=0.5) {
  double y = f(x);
                                                      f(-0.5) = -2.0
 Console.WriteLine("f("+x+") = "+y);
                                                      f(0.0) = -1.0
                                                      f(0.5) = 0.0
                                                      f(1.0) = 1.0
                                                      f(1.5) = 2.0
                                                      f(2.0) = 3.0
                                                      f(2.5) = 4.0
                                                      f(3.0) = 5.0
```

Funktioner i Matematik ⊳ Gymnasiematematik ⊳ Lineære Funktioner

Arealet af et rektangel udregnes ud fra dets bredde og højde:

$$area(w, h) = w \cdot h$$

Arealet af et rektangel udregnes ud fra dets bredde og højde:

$$area(w,h) = w \cdot h$$

$$h \left\{ \begin{array}{c} w \\ \end{array} \right.$$

Arealet af et rektangel udregnes ud fra dets bredde og højde:

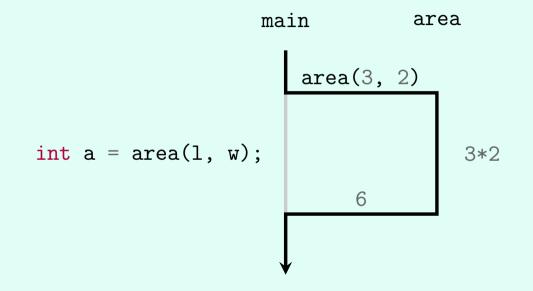
```
area(w,h) = w \cdot h
W
I C# er en ækvivalent:
int area (int w, int h) {
    return w*h;
}
```

```
int area (int w, int h) {
 return w*h;
}
for (int h=0 ; h<=4 ; h+=1) {
  for (int w=0 ; w<=8 ; w+=1) {
   int a = area(w, h);
   Console.Write(" {0,2}", a);
  Console.WriteLine(""):
```

```
int area (int w, int h) {
 return w*h;
}
for (int h=0 : h<=4 : h+=1) {
  for (int w=0 ; w<=8 ; w+=1) {
    int a = area(w, h);
    Console.Write(" {0,2}", a);
  Console.WriteLine(""):
```

```
0 0 0 0 0 0 0 0 0 0
0 1 2 3 4 5 6 7 8
0 2 4 6 8 10 12 14 16
0 3 6 9 12 15 18 21 24
0 4 8 12 16 20 24 28 32
```

Funktioner i Matematik ⊳ Gymnasiematematik ⊳ Areal af Rektangel

Part 1: Funktioner i C#

Funktioner i C# ▷ Introduktion

Funktioner er en sproglig konstruktion der muliggør genbrug af kode:

- Lignende kodestumper med ens ansvar identificeres.
- ▶ En generel parameteriseret udgave defineres i form af en funktion.
- Denne udgave udgør en abstraktion.
- ▶ De identificerede kodestumper kan da hver erstattes af et kald til denne funktion.
- Resultat: Delt logik kan defineres ét sted i stedet for at være spredt rundt som kopier i ens kode.
  - Hvorfor er dét at spredte kopier et problem?

```
int max (int num1, int num2) {
  int result;
  if (num1 > num2) {
   result = num1:
  } else {
   result = num2;
 return result;
```

```
int max (int num1, int num2) {
  int result;
  if (num1 > num2) {
   result = num1;
  } else {
   result = num2;
 return result;
```

```
parameter liste
int max (int num1, int num2) {
  int result;
  if (num1 > num2) {
   result = num1;
  } else {
   result = num2;
 return result;
```

```
parameter liste
int max (int num1, int num2) {
                     signatur
  int result;
  if (num1 > num2) {
   result = num1;
  } else {
   result = num2;
 return result;
```

```
returtype
             parameter liste
int max (int num1, int num2) {
  int result;
                      signatur
  if (num1 > num2) {
   result = num1;
  } else {
    result = num2;
  return result;
```

```
returtype
             parameter liste
int max (int num1, int num2) {
  int result;
                      signatur
  if (num1 > num2) {
   result = num1;
  } else {
   result = num2;
 return result; > return statement
```

```
returtype
                     parameter liste
      int max (int num1, int num2) {
        int result;
                              signatur
funktionens krop
        if (num1 > num2) {
         result = num1;
        } else {
          result = num2;
        return result;
```

Funktioner i C# ▷ Anatomi ▷ Parametre

Kaldes ofte for argumenter.

Funktioner i C# ▷ Anatomi ▷ Parametre

Kaldes ofte for argumenter.

En funktion kan defineres til at modtage en vilkårligt antal parametre og der er ikke begrænsninger på hvilke typer disse kan erklæres som.

Funktioner i C# ⊳ Anatomi ⊳ Parametre

Kaldes ofte for argumenter.

En funktion kan defineres til at modtage en vilkårligt antal parametre og der er ikke begrænsninger på hvilke typer disse kan erklæres som.

Parametrene (med deres angivne rækkefølge og type) definerer sammen med funktionens navn funktionens signatur (som vi var inde på under funktionens anatomi).

Funktioner i C# ⊳ Anatomi ⊳ Signatur

Kombinationen af funktionens navn og rækkefølgen af parametertyper kaldes for funktionens *signatur*.

Funktioner i C# ⊳ Anatomi ⊳ Signatur

Kombinationen af funktionens navn og rækkefølgen af parametertyper kaldes for funktionens signatur.

```
int max (int num1, int num2) {
  if (num1 > num2) {
    return num1;
  } else {
    return num1;
  }
}
```

Funktioner i C# ⊳ Anatomi ⊳ Signatur

Kombinationen af funktionens navn og rækkefølgen af parametertyper kaldes for funktionens *signatur*.

```
int max (int num1, int num2) {
   if (num1 > num2) {
     return num1;
   } else {
     return num1;
   }
}
```

Funktioner i C# ▷ Funktion Overloading

- ► Typer af parametre
- ► Antal af parametre

Funktioner i C# ⊳ Funktion Overloading

- Typer af parametre
- Antal af parametre

```
// signatur: max * (int, int)
                                              int t1 = 1;
                                              int t2 = 0:
int max (int num1,
         int num2) {
                                              double n1 = 1.0:
 return (num1 > num2 ? num1 : num2);
                                              double n2 = 3.0:
                                              Console.WriteLine(max(t1, t2)):
                                              Console.WriteLine(max(n1, n2));
// signatur: max * (double, double)
double max (double num1,
            double num2) {
  return (num1 > num2 ? num1 : num2);
```

Funktioner i C# ▷ Funktion Overloading

- ► Typer af parametre
- ► Antal af parametre

Funktioner i C# ▷ Funktion Overloading

- ► Typer af parametre
- Antal af parametre

```
// signatur: max * (int, int)
                                            int t1 = 1;
int max (int num1.
                                            int t2 = 0:
         int num2) {
                                            int t3 = 4:
 return (num1 > num2 ? num1 : num2);
                                            double n1 = 1.0;
                                            double n2 = 3.0:
                                            Console.WriteLine(max(t1, t2));
// signatur: max * (int. int. int)
                                            Console.WriteLine(max(t1, t2, t3));
int max (int num1,
         int num2.
         int num3) {
 return max((num1 > num2 ? num1 : num2),
             num3):
```

En funktions krop er en block der indeholder en sekvens af statements.

En funktions krop er en block der indeholder en sekvens af statements.

En funktion ...

- har adgang til de værdier som funktionens parametre er bundet til under kaldet.
- kan producere en værdi som den returnerer.
- kan ændre på variable udenfor funktionen.

En funktions krop er en block der indeholder en sekvens af statements.

En funktion ...

- har adgang til de værdier som funktionens parametre er bundet til under kaldet.
- kan producere en værdi som den returnerer.
- kan ændre på variable udenfor funktionen.

```
int[] fill (int[] array, int value) {
  for (int i=0 ; i<array.Length ; i++) {
    array[i] = value;
  }
  return array;
}</pre>
```

En funktions krop er en block der indeholder en sekvens af saterhents.

En funktion ...

har adgang til de værder som funktionens parametre er bundet til under kaldet.

kan producere en værdi som den returnerer.

ændre på variable udenfor funktionen.

```
int[] fill (int[] array, int value) {
 for (int i=0 ; i<array.Length ; i++) {</pre>
    arrav[i] = value:
  }
  return array;
```

En funktions krop er en block der indeholder en sekvens af statements.

En funktion ...

- har adgang til de værdier som funktionens parametre er bundet til under kaldet.
- kan producere en værdi som den returnerer.
- kan ændre på variable udenfor funktionen.

```
void fill (int[] array, int value) {
  for (int i=0 ; i<array.Length ; i++) {
    array[i] = value;
  }
}</pre>
```

Funktioner i C# ⊳ Anatomi ⊳ Return Statement

Udførelsen af en funktion kan afsluttes på et vilkårligt sted med et return statement.

Funktioner i C# ▷ Anatomi ▷ Return Statement

Udførelsen af en funktion kan afsluttes på et vilkårligt sted med et return statement.

Typeangivelsen void bruges til at indikere, at der ikke skal returneres en værdi.

Hvis en funktion har en retur type anderledes end void så

- skal alle mulige veje igennem funktionen ende i et return statement.
- skal alle return statements have et expression der evaluerer til en værdi der kan implicit castes til retur typen.

Funktioner i C# ▷ Anatomi ▷ Return Statement

Udførelsen af en funktion kan afsluttes på et vilkårligt sted med et return statement.

Typeangivelsen void bruges til at indikere, at der ikke skal returneres en værdi.

Hvis en funktion har en retur type anderledes end void så

- > skal alle mulige veje igennem funktionen ende i et return statement.
- skal alle return statements have et expression der evaluerer til en værdi der kan implicit castes til retur typen.

Dette er den typiske måde at overføre en værdi fra den kaldte til den kaldende funktion.

Part 2: Funktionskald

Funktionskald ▷ Parameterbinding

- ► Tomme parenteser hvis funktionen ikke har nogen parameter.
- Parenteser med kommaseparerede udtryk hvis funktionen har parametre.
  - Rigtigt antal.
  - ► Rigtig(e) type(r).

Funktionskald ▷ Parameterbinding

- ► Tomme parenteser hvis funktionen ikke har nogen parameter.
- Parenteser med kommaseparerede udtryk hvis funktionen har parametre.
  - Rigtigt antal.
  - Rigtig(e) type(r). Hvor rigtige?

Funktionskald ▷ Parameterbinding

- ► Tomme parenteser hvis funktionen ikke har nogen parameter.
- ▶ Parenteser med kommaseparerede udtryk hvis funktionen har parametre.
  - Rigtigt antal.
  - Rigtig(e) type(r). Hvor rigtige?

```
int[] intArr = new int[12];
int[] oneArr = fill(intArr, 1);
int[] fill (int[] array, int value) {
 for (int i=0; i<array.Length; i++) {</pre>
    array[i] = value;
 return array;
```

Funktionskald ⊳ Parameterbinding

- ► Tomme parenteser hvis funktionen ikke har nogen parameter.
- ▶ Parenteser med kommaseparerede udtryk hvis funktionen har parametre.
  - Rigtigt antal.
  - Rigtig(e) type(r). Hvor rigtige?

```
int[] intArr = new int[12];
int[] oneArr = fill(intArr, 1);
int[] fill (int[] array, int value) {
 for (int i=0; i<array.Length; i++) {</pre>
    array[i] = value;
  return array;
```

Funktionskald ⊳ Parameterbinding

- ► Tomme parenteser hvis funktionen ikke har nogen parameter.
- ▶ Parenteser med kommaseparerede udtryk hvis funktionen har parametre.
  - Rigtigt antal.
  - ► Rigtig(e) type(r). Hvor rigtige?

```
int[] intArr = new int[12];
int[] oneArr = fill(intArr, 1);
int[] fill (int[] array, int value) {
 for (int i=0; i<array.Length; i++) {</pre>
    array[i] = value;
  return array;
```

Funktionskald ▷ Parameteroverførsel

Vi kan overføre værdier fra den kaldende funktion til den kaldte funktion.

► Kaldes for value passing.

Funktionskald ▷ Parameteroverførsel

Vi kan overføre værdier fra den kaldende funktion til den kaldte funktion.

Kaldes for value passing.

Når en værdi overføres fra den kaldende funktion (på engelsk "the caller") til den kaldte funktion (på engelsk "the callee") gælder følgende regler:

- Ved variable af primitive typer kopieres værdien.
- ▶ Ved variable af komplekse typer kopieres værdien, men i dette tilfælde er værdien den adresse i hukommelsen hvor den komplekse værdi er lagret.

Funktionskald ▷ Parameteroverførsel

Vi kan overføre værdier fra den kaldende funktion til den kaldte funktion.

► Kaldes for *value passing*.

Når en værdi overføres fra den kaldende funktion (på engelsk "the caller") til den kaldte funktion (på engelsk "the callee") gælder følgende regler:

- Ved variable af primitive typer kopieres værdien.
- ▶ Ved variable af komplekse typer kopieres værdien, men i dette tilfælde er værdien den adresse i hukommelsen hvor den komplekse værdi er lagret.

Funktionskald ⊳ Funktionskald som Expression

```
int max (int[] array) {
  int max = -1:
 for (int i=0 ; i<array.Length ; i++) {</pre>
    if (array[i]>max) {
     max = arrav[i];
 return max:
int[] months = {31,28,31,30,31,30,31,30,31,30,31};
int longer = max(months) + 1;
Console.WriteLine("No month is "+longer+" days long");
```

Funktionskald ⊳ Funktionskald som Expression

```
int max (int[] array) {
  int max = -1:
 for (int i=0; i<array.Length; i++) {
    if (array[i]>max) {
     max = arrav[i];
 return max:
int[] months = {31,28,31,30,31,30,31,30,31,30,31};
int longer = max(months) + 1;
Console.WriteLine("No month is "+longer+" days long");
```

Output ved kørsel: No month is 32 days long

Funktionskald ▷ Funktionskald som Statement

```
void prettyPrintArray (int[] array) {
  Console.Write("[");
  for (int i=0 ; i<array.Length ; i++) {
    Console.Write((i==0 ? "" : ",")+array[i]);
  }
  Console.WriteLine("]");
}
int[] months = {31,28,31,30,31,30,31,30,31,30,31};
prettyPrintArray(months);</pre>
```

Funktionskald ▷ Funktionskald som Statement

```
void prettyPrintArray (int[] array) {
  Console.Write("["):
  for (int i=0; i<array.Length; i++) {
    Console.Write((i==0 ? "" : ",")+array[i]);
  Console.WriteLine("]");
int[] months = {31,28,31,30,31,30,31,30,31,30,31};
prettyPrintArray(months);
```

Output ved kørsel: [31,28,31,30,31,30,31,30,31,30,31]

Funktionskald ⊳ Funktionskald med Sideeffekt

```
int checkedIn = 0;

void checkin () {
  checkedIn++;
}

for (int i=0 ; i<100 ; i++) {
  checkin();
}
Console.WriteLine(checkedIn+" people has checked in");</pre>
```

Funktionskald ⊳ Funktionskald med Sideeffekt

```
int checkedIn = 0:
void checkin () {
  checkedIn++;
for (int i=0; i<100; i++) {
  checkin();
Console.WriteLine(checkedIn+" people has checked in");
Output ved kørsel: 100 people has checked in
```

Part 3: Modularisering med Funktioner

Funktioner kan gøre kode genbrugelig, uden de restriktioner på flow som kendes fra branches og loops.

Funktioner kan gøre kode genbrugelig, uden de restriktioner på flow som kendes fra branches og loops.

Kombinationen af signatur og returværdi repræsenterer en kontrakt mellem de som skriver funktionen og de som bruger den.

Funktioner kan gøre kode genbrugelig, uden de restriktioner på flow som kendes fra branches og loops.

Kombinationen af signatur og returværdi repræsenterer en kontrakt mellem de som skriver funktionen og de som bruger den.

Denne adskillelse isolerer de to sider fra hinanden (så længe ingen sideeffekter modificerer delt tilstand).

Funktioner kan gøre kode genbrugelig, uden de restriktioner på flow som kendes fra branches og loops.

Kombinationen af signatur og returværdi repræsenterer en kontrakt mellem de som skriver funktionen og de som bruger den.

Denne adskillelse isolerer de to sider fra hinanden (så længe ingen sideeffekter modificerer delt tilstand).

Nogle klasser af fejl begrænses herved til funktionen.

Part 4: Funktioner der Kalder Funktioner

Modularisering med Funktioner ▷ Funktion til Funktion Kald

```
int[] data = {1,3,5,8};
int maxD = maxDiff(data);
Console.WriteLine("The maximum difference is "+maxD);
```

```
int maxDiff (int[] array) {
  int[] diffs = new int[array.Length-1];
  for (int i=0; i<diffs.Length; i++) {
    diffs[i] = array[i+1] - array[i];
  }
  return max(diffs);
}

int max (int[] array) {
  int max = -1;
  for (int i=0; i<array.Length; i++) {
    if (array[i]>max) {
      max = array[i];
    }
  }
  return max;
}
```

Part 5: Rekursion

En funktion der virker ved at kalde sig selv én eller flere gange kaldes en rekursiv funktion.

En funktion der virker ved at kalde sig selv én eller flere gange kaldes en rekursiv funktion.

De fleste rekursive funtioner er struktureres omkring en branch, der adskilder ét eller flere basistilfælde fra hvad der kaldes et rekursionstrin.

En funktion der virker ved at kalde sig selv én eller flere gange kaldes en rekursiv funktion.

De fleste rekursive funtioner er struktureres omkring en branch, der adskilder ét eller flere basistilfælde fra hvad der kaldes et rekursionstrin.

Basistilfælde er ofte trivielle.

En funktion der virker ved at kalde sig selv én eller flere gange kaldes en rekursiv funktion.

De fleste rekursive funtioner er struktureres omkring en branch, der adskilder ét eller flere basistilfælde fra hvad der kaldes et rekursionstrin.

Basistilfælde er ofte trivielle.

I det rekursive trin løser funktionen en delmængde af problemet ved at kalde sig selv med denne delmængde som parameter, og så integrerer den resultatet af dette med løsningen til resten af problemet for at få den fulde løsning.

Rekursion ⊳ Fibonacci Sekvensen ⊳ Definition

Fibonacci sekvensen er defineret som:

$$fib(n) = \begin{cases} 0, & \text{for } n = 0\\ n, & \text{for } n = 1\\ fib(n-1) + fib(n-2), & \text{for } n > 1 \end{cases}$$

Rekursion ⊳ Fibonacci Sekvensen ⊳ Definition

Fibonacci sekvensen er defineret som:

$$fib(n) = \begin{cases} 0, & \text{for } n = 0 \\ n, & \text{for } n = 1 \\ fib(n-1) + fib(n-2), & \text{for } n > 1 \end{cases}$$

Dette giver: 0 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

Rekursion ▷ Fibonacci Sekvensen ▷ Definition

Fibonacci sekvensen er defineret som:

$$fib(n) = \begin{cases} 0, & \text{for } n = 0 \\ n, & \text{for } n = 1 \\ fib(n-1) + fib(n-2), & \text{for } n > 1 \end{cases}$$

Dette giver: 0 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

Hvordan kan vi implementere en funktion der returnerer den n'te Fibonacci tal?

Rekursion ▷ Fibonacci Sekvensen ▷ Definition

Fibonacci sekvensen er defineret som:

$$fib(n) = \begin{cases} 0, & \text{for } n = 0 \\ n, & \text{for } n = 1 \\ fib(n-1) + fib(n-2), & \text{for } n > 1 \end{cases}$$

Dette giver: 0 1 1 2 3 5 8 13 21 34 55 ...

Hvordan kan vi implementere en funktion der returnerer den n'te Fibonacci tal?

Grænsefladen til denne funktion må være:

```
int fib (int n)
```

```
Rekursion ▷ Fibonacci Sekvensen ▷ Løsning
 int fib (int n) {
   if (n==0) {
     return 0;
   } else if (n==1) {
     return 1:
   } else {
     return fib(n-1) + fib(n-2);
 for (int n=0; n<10; n++) {
   Console.WriteLine(n+": "+fib(n));
```

```
Rekursion ▷ Fibonacci Sekvensen ▷ Løsning
 int fib (int n) {
                                                      0: 0
   if (n==0) {
                                                      1: 1
     return 0;
                                                      2: 1
   } else if (n==1) {
                                                      3: 2
                                                      4: 3
     return 1;
   } else {
                                                      5: 5
     return fib(n-1) + fib(n-2);
                                                      6:8
                                                      7: 13
                                                      8: 21
                                                      9: 34
 for (int n=0; n<10; n++) {
   Console.WriteLine(n+": "+fib(n)):
```

```
Rekursion ▷ Fibonacci Sekvensen ▷ Løsning
 int fib (int n) {
                                                       0: 0
   if (n==0) {
                                                        1: 1
     return 0;
                                                       2: 1
   } else if (n==1) {
                                                        3: 2
                                                        4: 3
     return 1;
   } else {
                                                        5: 5
     return fib(n-1) + fib(n-2);
                                                        6: 8
                                                        7: 13
                                                       8: 21
                                                        9: 34
 for (int n=0; n<10; n++) {
   Console.WriteLine(n+": "+fib(n)):
     Hvorfor er dette en god løsning?
```

```
Rekursion ▷ Fibonacci Sekvensen ▷ Løsning
 int fib (int n) {
                                                        0: 0
   if (n==0) {
                                                        1: 1
     return 0;
                                                        2: 1
   } else if (n==1) {
                                                        3: 2
                                                        4: 3
     return 1;
   } else {
                                                        5: 5
     return fib(n-1) + fib(n-2);
                                                        6: 8
                                                        7: 13
                                                        8: 21
                                                        9: 34
 for (int n=0; n<10; n++) {
   Console.WriteLine(n+": "+fib(n)):
     Hvorfor er dette en dårlig løsning?
```

Questions?

 ${\tt https://openclipart.org/detail/238687/boy-thinking-of-question}$